

domum incolere instituant, vel de una in aliam domus cellam transferri velint oratorium, ut sciri possit, an omnia juxta rubricas, et Apostolicum indultum ordinata sint (1). Parochi itaque aliquando inquirant de his, et si quid corrigendum noverint, ad Episcopum referant. Haberi nequeunt oratoria, ubi res domesticæ et profanæ tractantur, sed in cubiculo a domesticis usibus amoto. Nemo, qui Missæ adest in privatis oratoriis, etiam indultariis præsentibus, Ecclesiæ præcepto de ea audienda satisfacit, nisi ex illis sit, quibus in Brevi Apostolico conceditur, ut satisfacere possint (2). De hoc moneantur familiæ a parochis, necnon de prohibitione excipiendi sacramenta Pœnitentiæ et Eucharistiæ, nisi peculiari venia obtenta (3).

TITULUS X.

DE SACRA ET ECCLESIASTICA SUPELLECTILI.

Habitaculum Dei vivi ut decenter exornemus sacra Scriptura nos commonet (4). Dignus quippe est Deus noster accipere gloriam et honorem et virtutem (5), ut ei, per quem omnia facta sunt, serviant etiam omnes creaturæ, et ad augendam divini cultus dignitatem omnia conspirent. Ipsemet Deus in priori fœdere Moysi famulo suo manifestare dignatus est quidquid in tabernaculo, cujus exemplar ei monstravit, faciendum volebat, sacrificiorum ritus præscripsit, sacrorum vasorum numerum et materiam, sicut et vestium, quibus tum Summus Pontifex, tum sacerdotes, tum levitæ in ministrando uti debuerint. Quod in umbra, hoc in veritate; unde ab initio, et sequentibus sæculis Ecclesia Catholica sapientissime ordinavit quidquid in offerenda divina Hostia, in sacramentis ministrandis, in omni cultu adhiberi debeat ab Episcopis, a sacerdotibus, et clericis divino ministerio mancipatis, ut per externa adminicula ad rerum divinarum meditationem altius elevemur, atque per visibilia religionis ac pietatis signa in invisibilium amorem rapiamur.

Ut ergo sanctissimæ Ecclesiæ leges ad unguem observentur in omnibus quæ ad Dei gloriam et divini sacrificii honorem spectant, sequentia de sacra supellectili monenda et statuenda decernimus.

I. Omnis Ecclesia instructa debet esse sacra supellectili, quæ numero ministrorum, ac sacris in ea celebrandis functionibus congrua sit et sufficiens. Præ omnibus autem vasa sacra, ornamenta, et quidquid

(1) Vid. Ferraris verbo *oratorium* n. 26. (2) S. Congr. Conc. 15 Jul. 1797.
(3) Bened. XIV Const. *Magno* ad Episc. Polon. n. 15.
(4) Ps. XXV. (5) Apoc. IV, 11.

in oblatione incruenti sacrificii, in Sacratissimæ Eucharistiæ expositione, et in sacramentorum administratione adhiberi debet, ejusmodi sint oportet, ut divinorum mysteriorum majestatem commendent, animisque fidelium ingerant æstimationem et reverentiam.

II. Quum inter vasa mystica illa sint prima, quæ ad offerendum et consecrandum panem vitæ æternæ et calicem salutis perpetuæ requirantur, tenore Missalis romani et Sacr. Rit. Congregationis decretorum declaratur, calices, ad quos omnino patena quoque pertinet, debere esse aurei, vel argentei, aut saltem eorum cuppa et patenæ ex argento intus deaurato (1). Alia quæcumque materia in cuppa vetita est (2), etsi in reliquo ex alio solido metallo conficiantur.

III. Ab Episcopo consecrari debent antequam ad sacrosanctum sacrificium celebrandum adhibeantur; iterumque requiritur consecratio, quando de novo inaurantur (3), vel quando effracta, aut a pede rescissa est cuppa, nisi sit tornatilis; sed abusus est, minime tolerandus, ut quoties vasa sacra artificis opera indigeant, prius quam ei tradantur, per sacerdotem ictu manus vel instrumenti despiciantur, ut consecrationem amisisse, et execrata esse censeatur (4).

IV. Eadem decoris ratio postulat, ut pyxis seu ciborium quoque sit aureum vel argenteum, sed attenta ecclesiarum paupertate, et impiorum hominum avaritia, quæ non reformidat sacra vasa profanare et furare, permittimus, ut ex alio metallo sit intus deaurato, numquam vero ex fragili materia (5). Præter pyxidem in qua Sanctissimum Sacramentum asservatur, alia sit parva, et ex eodem metallo, ad ipsum infirmis ministrandum. Ostensorium, quo major sacra Hostia publice exponitur, habeat lunulam ex auro vel argento inaurato confectam. Illud vero, ob prædictas rationes, nihil obstat quin ex ære, aut stanno, aut *metallico albo* efformetur. In ejus summitate crux visibilis ex præcepto requiritur (6).

V. Pyxis, ostensorium et lunula consecratione non indigent, sed benedictione tantum, quæ fieri potest ab habente facultatem sacra supellectilia benedicendi.

VI. In memoriam omnium revocare debemus, nemini in sacris non constituto, minus vero non clerico, licere, extra casum necessitatis, aut nisi mediante velo, tangere aut deferre vasa sacra, quæ immediate attingunt Sacram Eucharistiam (7), et similiter dicendum

(1) Missal. Rom. *rit. celebr. Miss.* I, n. 1. *De defectib. in Miss.* tit. X, n. 1.
(2) S. R. C. 20 Mart. 1875. (3) Id. 14 Jun. 1845. (4) Id. 20 April. 1822.
(5) Id. 31 Aug. 1867. *Rit. rom. De SS. Euchar. sacram.*
(6) S. R. C. 11 Sept. 1847. (7) S. R. C. 24 Sept. 1626.

est de corporali, palla et purificatorio, postquam in celebratione adhibiti fuere.

VII. Sacra paramenta, vestes nempe sacerdotales et leviticæ, etsi non pretiosa, uti certissime oporteret, et dolendum quam maxime est non licere ob ecclesiarum paupertatem, non sint lacera, aut scissa, sed integra et decenter munda et pulchra (1). Curent summopere parochi et ecclesiarum rectores, ut pulchriora habeantur saltem pro solemnitatibus majoribus. Etsi enim Ecclesiæ Æterni Regis filiæ decus et gloria sit ab intus, placuit tamen cœlesti sponso, qui ipsam dilexit, et tradidit semetipsum pro ea (2), ut adsit ceu regina a dextris suis in vestitu deaurato circumdata varietate (3).

VIII. In omnibus sint liturgicis præscriptionibus respondentia, quoad formam, materiam et colorem. Ad primam quod attinet, nihil absque Sedis Apostolicæ venia innovare licet, uti approbante Summo Pontifice edixit Sacra Rit. Congregatio (4). Quoad materiam vero, prohibitum est ea confici ex tela lineæ, vel est gossipio, vel lana, quamvis coloribus præscriptis tincta vel imbuta (5) sed ex pannis sericis, vel argenteis, aliisque juxta probatam consuetudinem, cujus vi tolerantur etiam ex vero auro confectæ (6).

IX. Quæ de colore paramentorum, tum generalibus rubricis (7), tum variis Sacra Rit. Congregationis decretis sancita sunt, admodum observentur. Paramentis albi, rubri, violacei, viridis, et nigri coloris Ecclesiæ omnes instructæ sint. Cumque eadem Sacra Congregatio iterato edixerit, minime continuari posse usum illarum ecclesiarum, quæ pro coloribus liturgicis, nigro excepto, adhibent paramenta flavi coloris, vel mixtis diversi coloris floribus, sacra indumenta conficiantur ex panno seu textili unius coloris, vel saltem unus color in fundo ita prædominetur, ut facile primarius dignoscatur, et paramenta unius potius quam alterius coloris dici possint (8). Tolerari autem possunt pro tribus coloribus albo, rubro, et viridi quæ revera ex auro sint confectæ (9). Cærulei coloris nequeunt adhiberi, nisi ex privilegio apostolico in Missis Immaculatae Conceptionis Bmæ. Virginis Mariæ (10).

X. Prout in altari ad sacrum pro defunctis faciendum parato, sic etiam in paramentis nigri coloris, cruces albæ, vel mortis imagines,

(1) Rubr. Missal. rom. (2) Ephes. V, 25. (3) Ps. XLIV, 10.
 (4) 21 Aug. 1863. (5) Id. 23 Sept. 1837.—28 Jul. 1881. (6) 28 Apr. 1866.
 (7) Rub. Missal. tit. XVIII. (8) S. R. C. in Vicen. 19 Mart. 1829. In Marsor. 7 Aprilis 1832.—29 Mart. 1851. (9) S. R. C. 28 April. 1866.
 (10) 12 Nov. 1831.—16 Mart. 1833.—23 Febr. 1839.—26 Mart. 1859.

et multo minus ethnicorum signa ullo modo appareant (1). Stemmata gentilitia donantis licet, sed minus decet, apponere in sacris indumentis (2).

XI. Bursa corporalium crucem habeat in parte superiori: manipulus et stola tres, in medio scilicet, et in extremitatibus, cumque in quamplurimis desiderentur, præcipimus, ut quam primum imponantur. Velum debet esse sericum (3) et coloris paramentorum, et tam longe lateque patens, ut calicem ex omni parte tegat, cum quippe sacerdos ad altare procedens calicem velo undique coopertum deferre debeat.

XII. Velum humerale Subdiaconi, in Missa solemnè adhibendum, coloris sit Missæ convenientis; illud vero celebrantis in expositione Smi. Sacramenti, vel in benedictione cum ipso danda, numquam nisi coloris albi sit, prout oportet etiam ut conficiantur vela ciborii, et baldachinum pro deferendo venerabili Sacramento (4).

XIII. Ut porro quod jam ab Ecclesiæ primordiis de reliquis indumentis sacris, et divini sacrificii supellectilibus traditum est, pie custodiatur seu restituatur, ex generalis Sacra Rit. Congregationis decreto statuimus, ut amictus, albæ, corporalia, pallæ, purificatoria et altarium tobaleæ ex lino aut cannabe conficiantur, non autem ex alia quacumque materia, etsi hæc munditie, nitore ac soliditate linum aut cannabem exæquet vel superet. Pauperibus tantum ecclesiis permittimus, ut si quæ ex gossipio habentur, adhiberi possint, sed tantum donec consumantur, quod minime volumus intelligi de corporalibus, pallis, et purificatoriis (5).

XIV. Eadem traditionis continuæ, et mysticæ significationis ratio exigit, ut etiam superpellicea et rocheta, necnon mappa ad dispensationem sacrae communionis destinata, ex lino aut cannabe, quantum fieri possit, conficiantur, seclusis aliis telis cujuscumque generis, quæ vel materiæ vilis sunt, vel profanum ornatum redolent. Tam in his, quam in cæteris ecclesiasticis indumentis nil leve, nil molle, quod ad cogitationes profanas intuentium mentem perducere queat, in signis et figuris apparere debet. Signum crucis amictui in medio insuendum de præcepto est (6). Ad exornandas albas, reticulata texta minime requiruntur de præcepto; si vero adhibeantur, rubrum vel alterius coloris supponere fundum nullo modo licet (7).

(1) Coerem. Episc. lib. II, cap. 11, n. 1. (2) S. R. C. 7 Dec. 1844.
 (3) Rubr. Missal. tit. I, n. 1.
 (4) Coerem. Ep. lib. I, cap. 14, n. 1. Rit. Rom. De Sacram. Euchar. S. R. C. 9. Jul. 1678 in Taggen. (5) Id. Decret. Gen. 18 Maji 1819.
 (6) Missal. Rom. rit. celebr. Miss. I, 3.
 (7) S. R. C. in una ord. S. Joann. de Deo, 17 Aug. 1833.

XV. Cingula sint reticulæ lineæ seu cannabinæ et albi coloris; possunt tamen esse serica vel lanea, et coloris paramentorum, sed congruentius linea et alba. Quoniam vero per cingulum significantur funes, et flagella quibus Christus Dominus et ligatus et cæsus fuit, reprobamus ea cingula, quæ non ex funiculis, sed ex panno plus minusve ornato confecta, zonam sive fasciam muliebrem potius quam verum cingulum referunt, ideoque omnino abolenda atque usu exempta declaramus.

XVI. Indumenta sacra lacera et usu trita, quæ instaurari nequeunt, nec in aliud quid ecclesiæ opportunum mutari possunt, ne vendantur, nec in usus profanos convertantur; nam etsi vestes profanæ, ex materia congruenti, ad usum sacrum licite applicari possunt, quoniam quidquid mundani contraxerunt, nova confectione et benedictione abstergitur; e contra sacra indumenta tametsi benedictionem amiserint, in usus profanos converti, nullo pacto Ecclesiæ canones sinunt. Comburantur ergo, et cineres in sacrarium proficiantur. Si vero ratione antiquæ artis christianæ alicujus pretii reputantur, ad Episcopum deferantur, ut quid agendum sit decernat.

XVII. Monemus et obtestamur in Domino ecclesiarum rectores, omnesque sacerdotes, ut sacræ suppellectili asservationi advigilent, eam uti rem Deo sacram revereantur, mysticam harum omnium rerum significationem considerantes, et de illa reficienda vel renovanda, vel augenda, prout divini cultus excelsa dignitas expostulat sint solliciti, et religiosam ipsam sollicitudinem in fidelibus sibi commissis excitare satagant. Denique cum ad sacerdotii dignitatem evecti, ab officio reliquorum ordinum minime exemptos arbitrari se possint, ceu ostiarii agant, quasi rationem Deo reddituri pro iis rebus quæ sub clavibus sibi commissis recluduntur. Cunque subdiaconum inter alia oporteat pallas altaris et corporalia abluere, officii hujus memores, lintheamina hæc, itemque purificatoria ipsi, prius in vase quodam nitido ad hoc speciatim disposito, diligenter abluant, et tunc demum piis laicorum manibus lavanda committant.

TITULUS XI.

DE CŒMETERIIS, ET ECCLESIASTICA SEPULTURA.

Sancta Dei Ecclesia, quæ nos vix in lucem editos maternis suscipit ulnis, ac per totam vitam sanæ doctrinæ pabulo et sacramentorum virtute fovit ac nutrit in vitam æternam; etiam post obitum piam ac maternam sollicitudinem in nos impendit. Nam firma fide tenens et

docens tum carnis resurrectionem et vitam æternam, tum «purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari (1), sancta et salubri cogitatione pro filiis suis defunctis exorat, ut a peccatis soluti, lucis perpetuæ ingrediantur beatitudinem,» corpora autem, quibus tamquam organis et vasis ad omnia bona opera sanctus usus est Spiritus (2) in terra, piis precibus sacrata, tamquam in loco dormitionis, spe gloriosæ resurrectionis condit ac deponit.

Hanc tamen futuræ resurrectionis expectationem, imo cujusvis futuræ vitæ fidem ex animis tollere, et omnino, si possent, deleri omni ope conantur, qui religionem respuunt; quod ut assequantur, in abolendam cœmeteriorum nostrorum sanctitatem conspirant, ut omnis de medio tollatur distinctio inter eos, qui in pace Ecclesiæ obierunt, et eos qui extra sinum ejusdem. Nec desunt homines dubiæ fidei, vel massonicæ sectæ addicti, qui contendunt, ut ethnicorum usus de hominum cadaveribus comburendis instauretur, atque in hunc finem speciales etiam societates instituunt, ut sensim imminuatur in fidelibus reverentia erga christianam, constantem et solemnibus ritibus ab Ecclesia consecratam. consuetudinem fidelium suorum corpora humandi (3).

Nostri est igitur, necnon Cleri totius, etiam hoc in certamine inimicorum tela refringere, ecclesiasticæ disciplinæ integritatem tueri, et populurum fidem et religionem conservare ac promovere.

I. Parochi ideo et concionatores diligenter doceant fideles, quæ nam sit catholica doctrina de vita futura, de corporum resurrectione, de purgatorio, de efficacia suffragiorum quæ a viventibus fiunt pro defunctis, et demostrent quantum et quale sit Ecclesiæ jus ea ordinandi quæ ad filiorum suorum funera spectant, et quanta eam injuria afficiat quisquis ausus fuerit ejus leges de ecclesiastica sepultura, deque funeribus celebrandis quomodolibet violare. Doceant etiam quæ sit sanctitudo loci in quo corpora fidelium conduntur, vulgo *Campo santo* dictus, quæque ei reverentia debet adhiberi; illosque opportune moneant, præsertim si sciverint dolosis verbis incautos circumveniri, illicitum esse nomen dare scietatibus, quibus propositum est promovere usum comburendi humanum cadavera, et si agatur de societatibus masonicæ sectæ filialibus, incurrere pœnas contra hanc latas; necnon vetitum esse mandare ut sua, aliorumve cadavera comburantur (4).

(1) Conc. Trid. sess. XXV dec. *De Purgat.*

(2) S. Aug. *De civ. Dei* lib. I, c. 13.

(3) S. Cong. Supr. et Univ. Inquis. 19 Mart. 1886. (4) Id. id.

II. Cœmeterium rite benedictum est locus sacer, ideoque ecclesiasticæ jurisdictioni subjacet, etsi a civili potestate extruatur. Ejus clavis a paroco tenenda est, vel a sacerdote cui cœmeterii cura commissa fuerit, prout non solum sacri canones, sed civilia etiam decreta sæpissime declararunt (1). Muro alto munitum esse debet, ejusque aditus cancellis vel janua firma præcludatur, sera et clavi instructis, ne impiorum hominum flagitiis, aut profanis conventibus, pecorumve pastui pateat. In medio emineat crux, et ubi per facultates liceat, aut locus sufficiat, sacellum ædificetur in quo preces pro defunctis aliquando fieri possint, et Missæ celebrari Nisi aliud pro acatholicis extructum fuerit, sit in ipso locus distinctus et non benedictus, muro, aut sepe, aut saltem effusione a parte benedicta separatus, ubi sepeliantur non baptizati, et omnes quibus sepultura ecclesiastica deneganda sit.

III. Quum ecclesiastica sepultura sit aliquid sacrum, jus declarandi quibus danda vel deneganda sit, tum quoad locum, tum quoad ritum, ad Ecclesiæ potestatem pertinet. «Sacris est canonibus institutum, ut quibus non communicavimus vivis, non communicemus defunctis, et ut careant ecclesiastica sepultura, qui prius erant ab ecclesiastica unitate præcisi, nec in articulo mortis Ecclesiæ reconciliati fuerint» (2).

IV. Tam quoad locum, quam quoad ritum seu funerale officium, non est deneganda nisi in sequentibus casibus, et quidem minime dubiis.

1. Infidelibus quibuscumque, et pueris absque baptismo defunctis.—2. Hæreticis, et nominatim excommunicatis, qui contumaces usque ad mortem permanserit.—3. Iis qui pertinaciter et notorie respuerunt Ecclesiæ Sacramenta in supremo morbo.—4. Morientibus in actu evidenter criminoso, quin signa pœnitentiæ dederint.—5. Iis qui se ipsos occiderunt, si probabilis non habeatur ratio ad hunc desperationis actum amentia abreptos fuisse.—6. Iis qui in duello certantes occiderunt, vel ex vulnere in certamine accepto, etiamsi confessi et reconciliati fuerint, prout mandavit Benedictus XIV, *sublata Episcopis interpretandi, et dispensandi facultate* (3).—7. Concubinariis publicis, quales sunt qui civili tantum consortio copulati vixerunt, meretricibus publice notis, usurariis infamatis, de quorum pœnitentia non constat.

V. Quoad ceteros peccatores publicos, qui catholicam fidem professi, non positive confiteri renuerunt, et improvisa morte oppressi

(1) R. O. 18 Mart. 1861 et pluries.

(2) Cap. *De Sepulturis*. (3) Constit. *Detestabilem* 10 Nov. 1753.

sunt, cum possit præsumi eos fuisse contritos et voluisse confiteri, non videtur denegandam esse ecclesiasticam sepulturam.

VI. Stante dubio an suicida mente compos fuerit, an impos, in loco sacro sepeliatur, seclusis tamen, propter scandalum, solitis funerum ritibus. Si tandem dubium occurrat, num quis semetipsum interfecerit, an casu, vel violenta manu percussus obierit, favendum est defuncto, cum in dubio delictum tam grave de nemine præsumi debeat (1). Similiter in ceteris casibus, cum in dubio odia sint restringenda, magis indulgentiæ, quam severitati consulendum est, præsertim quoad locum. Ut recte ac tuto procedant parochi, rem ad Episcopum vel ad Vicarium Generalem deferant, et si urgeat, ad Archipresbyterum occurrant.

VII. Si vero sepulturam indigni in loco sacro nullo modo impedire possent ob violentiam factam, vel turbas excitatas, caveant primum parochi ne quid dicant, vel faciant, quo et ipsi ullo modo connivere videantur; deinde ad Episcopum negotium deferant, ut quid faciendum sit pro sua prudentia et auctoritate decernat. Si antequam responsionem accipiant, necesse fuerit aliquem humari, ejus locus seu fovea peculiariter benedicatur formula in Rituali præscripta.

VIII. In funeribus celebrandis servetur omne ipsius Ritualis Romani præscriptum, et quidquid in Synodalibus Constitutionibus ordinetur, omnesque preces, quibus pia mater Ecclesia vult ut juventur omnes filii ejus, adhibeantur etiam in pauperum funeribus, quos sine illis humari nullo modo tolerandum est, quique a parochis gratis et honeste sepeliendi sunt.

IX. Feretris laicorum, qui aliqua dignitate civili, vel militari honestati fuerunt, ejusdem dignitatis signa apponi licet. Signa vero cujuslibet societatis ab Ecclesia damnatæ, ulli feretro imponi, omnino interdiciamus. Si vero in ipso, vel in comitatu exhibeantur, Clerus statim recedat.

X. In omnibus locis in quibus christianus usus servatur associandi cadavera, volumus ut parochi illum sartum tectum retineant; ubi vero in desuetudinem abiit, zelanter adlaborent ut instauretur, et omnia peragantur quæ in Rituali Romano præscripta sunt, ne quasi pagano more fidelium cadavera absque redemptionis signo præeunte, et sacerdotibus vel sacerdote saltem orante, ad cœmeterium deducantur. Hortentur fideles, instent parochi, et si a civili potestate defunctorum corpora in ecclesiam perduci vetetur, oportet, ut ad

(1) Cap. II, *De Sepulturis*.

valvas saltem parochialis templi illa deferantur ad officium prout in Rituali peragendum, vel ut parochus cum clericis in ipsa defuncti domo hoc officium super cadaver persolvat.

XI. Curent etiam parochi ut mundana pompa a funeribus arceatur, et fidelibus commendent ab ea abstinere, etsi solemnes voluerint exequias. Ad ea attendatur, quæ vera suffragia constituunt, non ad quæ vanitatem et inutilem faustum redolent. Omnes hortentur ut cuncta charitatis officia erga defunctos exhibeant, sancta enim et salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut a peccatis solvantur (1), et ad cœlestem patriam quam primum perveniant, ubi pro vivis ardentissimo charitatis affectu constanter exorabunt, ut ipsorum societati tandem aggregentur.

PARS QUINTA DE PERFECTIONE CLERI.

TITULUS I.

DE VITA ET HONESTATE CLERICORUM.

Duo professus est clerus, clericatum et sanctitatem (2). A die ergo qua, in sortem Domini vocati, comas capitis deponentes, et sæcularem habitum exuentes, diximus; «Dominus pars hæreditatis meæ et calicis mei» (3); et a Pontifice audivimus: «Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia, et sanctitate veritatis» (4), ad sanctitatem et perfectionem vitæ omni conatu assequendam vocavit nos benignissimus Deus, qui elegit nos, ut simus ei (5), et ut simus sancti et immaculati in conspectu ejus in charitate (6), et ut eamus, et fructum afferamus, et fructus noster maneat (7). Ex tunc auribus nostris intonuit Deus: Dii estis, et filii Excelsi omnes (8): Sancti eritis, quia ego sanctus sum (9).

Hæc meditantes omnes de clero, et gratias agentes Deo Patri, per quem vocati sunt in societatem Jesu Christi Filii ejus (10), et ut le-

(1) 2 Machab. XII, 46. (2) S. Aug. serm. I, *De communi vita cleric.* (3) Ps. XV, 5. (4) Pontif. Rom. *De Cleric. faciendo.* (5) Deut VII, 6. (6) Ephes. I, 4. (7) Joann. XV, 16. (8) Ps. LXXXI, 6. (9) I. Petr. I, 16. (10) I. Cor. I, 9.

gationem fungantur pro Christo (1), sic vitam omnem componant, ut conformes facti imaginis Filii Dei (2) omnibus possint dicere: imitatores mei estote, sicut et ego Christi (3). Non enim tantum de propria salute consequenda ipsis agendum est, sed et de aliorum, ad quos missi sunt, et de quibus Deo rationem sunt reddituri. Unde ait Tridentina Synodus, Spiritu Sancto ducta: «Nihil est quod alios magis ad pietatem, et Dei cultum assidue instruat, quam eorum vita et exemplum, qui se divino ministerio dedicarunt. Cum enim a rebus sæculi in altiore sublati locum conspiciantur; in eos, tamquam in speculum reliqui oculos conjiciunt, ex iisque sumunt quod imitentur» (4).

«Sed si ullum fuit tempus, quo opus fuerit, ut clerici vitam integram deducerent ac sanctam, neque solum a malo, sed etiam ab omni specie mali remotissimam, ac præcellenti fulgerent scientia et disciplina, hoc est profecto, quo cum ob leges in Ecclesiæ perniciem conditas, sacerdotum numerus inminutus sit, ipsi duplicare operam suam, et excellenti sedulitate, studio ac devotione exiguam copiam compensare obligantur» (5).

Jam vero cum ad propositam sanctitatem obtinendam, duo requirantur juxta Davidis, et Principis Apostolorum verba: «Diverte a malo, et fac bonum» (6), ex debito officii nostri, quid fugiendum, quid agendum, ad sacrorum canonum normam, etsi ab omnibus jam sciatur, in memoriam revocare, et vehementer commendare intendimus.

I. Non ea tantum quæ mala sunt, sed et omnem speciem mali, cunctaque malo ansam præbentia, vel quæ fidelibus offensionem esse possunt, vel sacrum ministerium a suis ministeriis ritè sancteque fungendis abstrahunt, quæque virum gravem ac sacerdotii dignitatem non decent, fugienda sunt ab iis, qui in sortem Domini vocati sunt. Unde Tridentina Synodus gravissimis verbis præcipit «ut quæ alias a Summis Pontificibus, et a sacris conciliis de clericorum vita, honestate, cultu, doctrinaque ac simul de luxu, comensationibus, choreis, aleis, lusibus ac quibuscumque criminibus, necnon sæcularibus negotiis fugiendis, copiose et salubriter sancita fuerunt, eadem in posterum, iisdemque pœnis, et majoribus, arbitrio Ordinarii imponendis, observentur; et si quæ forte remissa fuisse contigerit, ea per ipsos Ordinarios quam primum in usum revocentur, ne subditorum neglectæ emendationis ipsi condignas, Deo vindice, pœnas persolvant» (7).

(1) 2. Cor. V, 20. (2) Rom. VIII, 29. (3) 1. Cor. IV, 16. (4) Sess. XXII, cap. I, De ref. (5) Leo XIII, Encycl. *Etsi nos.* (6) Ps. XXIII, 15. I, Petr. III, 11. (7) Conc. Trid. sess. XXII, c. I. De ref.